

Ali je šola za zdravstvene delavce v Celju potrebna?

NEUMESTNO VPRAŠANJE OB NJENI DESETLETNICI

Na zadnji skupni seji sveta za zdravstvo in socialno politiko, ter sveta za šolstvo, kulturo in prosveto okrajne skupščine so razpravljali tudi o nekaterih problemih šole za zdravstvene delavce v Celju. Nekaj podatkov je s tem v zvezi posredoval direktor zavoda za zdravstveno varstvo dr. Franc Fludernik.

Kakor povzemamo na kratko, je bila šola ustanovljena iz potrebe po sred-

njem medicinskem kadru, ki ga primanjkuje, saj je razmerje med njim in zdravniški precej pod normalo: medtem ko je idealno razmerje 1 proti 2 (en zdravnik — dve sestri), je sedanje razmerje približno 1 proti 0,83 ali 6 zdravnikov — 5 sester.

Šola za zdravstvene delavce beleži letos desetletnico obstoja, v tem času pa je redno ali izredno šolanje končalo komaj 160 medicinskih sester,

kar pomeni 16 na leto. Takšen dotok srednjega medicinskega kadra je seveda zelo skromen v primeri s perspektivnim programom, ki predvideva v sedmih letih okrog 800 novih srednjemedicinskih delavcev! Pri tem je programiranje po vsej priliki upoštevalo razvoj zdravstvene službe, ki bo terjal vedno več srednjega kadra za nego bolnikov. Kakor je dr. Franc Fludernik menil, je v tem pogledu že sedaj čutili precejšnjo vrzel, ki jo zdravstveni delavci skušajo reševati z različnimi hitrimi tečaji, ki pa nikakor ne bodo mogli zagotoviti dovolj strokovne izobrazbe, potrebne za nego bolnikov. Zato je rešitev samo v intenzivni vzgoji kadrov v okviru redne šole, ki bi ji bilo predvsem zagotoviti nadaljnji obstoj, hkrati pa tudi zadosten vsakoletni vpis novih gojenk (kar je spričo vsakoletnega velikega suficita ženske mladine še najmanj problematično).

Ker je šola doslej delala v okviru celjske bolnišnice, bi bilo logično, da bi v tem okviru ostala še naprej. Toda tu, kot kaže, se je stvar zataknila. V sedemletnem razvojnem načrtu bolnišnice šole za zdravstvene delavce namreč ni. V diskusiji so na seji sveta zato udeleženci menili, da se stališča

kollektiva bolnišnice pač ne ujemajo s stališčem sveta za zdravstvo. Po njihovem mnenju bi bili zdravstveni kolektivi dolžni prispevati za to investicijo 1,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov, namenjenega strokovnemu izobraževanju. Razen tega bi morala šola najti svoje mesto edinole v zaidalnem okolišu celjske bolnišnice. Ker so možnosti, da bi del sredstev za novogradnjo prispeval tudi sklad za šole druge stopnje, je bil sprejet sklep, da bi upravnemu odboru sklada za zdravstvene ustanove priporočali to investicijo, gradbena komisija pri celjski bolnišnici pa naj bi svetu za zdravstvo in socialno politiko okrajne skupščine sporočila odločitev glede lokacije in drugega.

Po vsem tem pravzaprav vprašanje, ali je šola za zdravstvene delavce v Celju potrebna, ni umestno, pač pa je dosti bolj umestno vprašanje — od kod bomo dobili toliko srednjega medicinskega kadra, kolikor ga predvideva perspektivni program, če bomo opustili možnost, da bi zanj skrbeli tudi sami! Seveda bo pri tem vsekakor misliti hkrati na predavateljski kader in njegovo strukturo uskladiti z zahtevami verifikacije.

ZAKLJUČEK PEVSKE SEZONE

Med 19 nastopi, ki jih je imel naš Komorni moški zbor samo v letošnjem prvem polletju, pomenijo zadnji trije koncerti več kot le dostojen zaključek koncertne sezone 1963/64. Bili so to večer ljudske pesmi v Narodnem domu (17. junija), koncert umetnih in narodnih pesmi v Rogški Slatini (23. junija) ter nastop v okviru praznovanja rudarskega dne v Velenju (3. julija).

Večer ljudske pesmi je bil koncert, ki ga je naročilo podjetje Avto-Celje za člane svoje delovne skupnosti. To pomeni: ne koncert pri nabito polni dvorani uradne koncertne publike, pač pa nastop pred delovnim kolektivom, ki si je enkrat v zameno za podoben radijski večer zaželel živega petja domačih pesmi od Pregljeve Oj le prebudi se do Kernjakovega Mojceja. Resnično: posnemanja vreden primer osvajanja kulturnih dobrin.

Koncert v Rogški Slatini je že več let sem običajna točka v programu zdraviliških prireditev med turistično sezono. Zato je bil koncert mikavnejši za gosta-tujca kot pa za domačina.

In končno: nastop v Velenju. Sledil je vabilu kolektiva tovarne »Gorenje«. Le-ta je za dan rudarjev odprl lastno moderno obratno poslopje in sklenil svojo delovno žmago proslaviti na čim kulturnejši način. V izpolnjevanju svojega ljudsko-prosvetnega poslanstva se je zbor vabilu z veseljem odzval.

Naši pevci so torej zaključili sezono. Poslovili so se od pevske učilnice, da bi šli na letni odmor po novo voljo in sile za velike naloge, ki jih čakajo v naslednji sezoni. G. G.

LEPI USPEHI DELAVSKE UNIVERZE V KONJICAH

V minuli sezoni je DU v Slovenskih Konjicah pripravila vrsto predavanj iz političnega, strokovnega in poljudno-znanstvenega področja, ki so trajala nad 1.700 ur. Predavanja je poslušalo nad 3000 občanov. V prihodnjih dneh bo Občinski odbor SZDL sklical posvetovanje predstavnikov delovnih organizacij, na katerem bodo obravnavali delo in vlogo Delavske univerze pri izobraževanju odraslih, istočasno bodo pa razpravljali tudi o nalogah in programu za prihodnje delovno obdobje.

J. Z.

TRŽAŠKI TISK O GOSTOVANJU SLG

SLG Celje je v dneh 6., 7. in 8. junija nastopilo na Tržaškem. To je bilo prvo gostovanje celjskega gledališča izven meja naše države. Prvi dve predstavi sta bili v Auditoriju v središču mesta, ponedeljkova predstava pa v prosvetnem domu v Opčinah.

Gostovanje je zelo lepo sprejelo tržaško občinstvo, zelo laskavo pa ga je ocenil tudi tržaški tisk, tako slovenski kot italijanski.

»Primorski dnevnik« je pošvečal gostovanju celjskega gledališča precej prostora že pred gostovanjem, v kritiki, ki je izšla izpod peresa j.k. pa je bilo zapisano: »Ansambel ima v svojih vrstah zelo dobre igravske moči z nekaterimi izrazitimi kvalitetami odlikuje pa ga tudi znatna homogenost, ki dopušča skladno izvajanje in poseganje po delih, ki zahtevajo tako po številu nastopajočih kot po kvaliteti visoko kreativno raven... Občinstvo se je zelo zabavalo in je vse nastopajoče nagradilo s toplim ploskanjem, ki se je spontano iztrgalo iz auditorija tudi ob nekaterih posrečenih in odlično izdelanih prizorih ob odprti sceni.«

Tržaško »Delo« z dne 12. junija 1964 je svojo kritiko zaključilo takole: »SLG iz Celja, ki je gostovalo prvič v Trstu, nam je dokazalo, da je moderno gledališče, z dobrimi igravskimi elementi, in zato je želja vseh nas, da bi se še kdaj vrnilo v Trst.«

»Gospodarstvo« je 12. junija zapisalo: »Uprizoritev Rivemalovega »Rezervista« je bila v skladu s slovensko odrsko tradicijo. Celjani visoko dvigajo ta sloves.«

Od italijanskih listov so krajša spo-

ročila o gostovanju celjskega gledališča objavili *Il Piccolo*, *Il Messaggero Veneto* in *Il Gazzettino*. Vsi ti potrjujejo uspešnost uprizoritve in topel sprejem pri občinstvu. O gostovanju sta kratko poročala tudi *L'Unita* in *Il Popolo*. SLG Celje je bilo povabljeno da ponovno nastopi ob slovesni otvoritvi tržaškega slovenskega kulturnega doma.

J. Z.

PROBLEMI MLADINSKEGA PRESTOPNIŠTVA

Pred dnevi je bila v vzgojno poboljševalnem domu v Radečah seja sveta za notranjo politiko, na kateri so razpravljali o problematiki mladinskega prestopništva v celjskem okraju. Statistični podatki namreč dokazujejo, da število kaznivih dejanj, pri katerih so udeleženi mladoletni prestopniki, iz leta v leto narašča — od 195 iz leta 1961 (bivši celjski okraj) do 558 v letu 1963. Od tega odpade kar 486 primerov na premoženjske delikte — navadne tatvine, vlomne tatvine itd. in le 72 na ostala kazniva dejanja. Povzročena materialna škoda znaša v 1963. letu 6.974.934 din, samo z 11 požari, ki so jih v večini primerov povzročili predšolski otroci, pa se dvigne na 8.770.000 din. Zanimivo je, da so kot storilci kaznivih dejanj na prvem mestu učenci osnovnih in drugih šol, ki jih je od obravnavanih 406 mladoletnikov kar 286, sledijo pa jim delavci — 104 in vajenci 47 oseb.

Pri 302 obravnavanih primerih mladoletnih prestopnikov jih živi 197 pri obeh roditeljih, kar kaže, da socialne razmere niso krive prečemu stanju, ampak da igrajo tu precejšnjo vlogo nevezanost, slabi filmi, slabo čtivo, slaba družba itd. Problem zase predstavljajo mladoletni povratniki, ki jih je bilo v letu 1963 kar 116, od tega 23 otrok. Mnogo je bilo tudi pobegov otrok in mladoletnikov od doma — 126, iz vzgojnih zavodov in VPD 43, preko državne meje pa 33 (od tega 6 otrok). Vsi vzgojni zavodi, a tudi VPD Radeče so odprtega tipa, pogosti pobezi pa narekujejo potrebo po ostrejših vzgojnih ukrepih. Poseben problem še predstavljajo razne združbe mladoletnih prestopnikov, ki se izživljajo v kršenju javnega reda in miru, v postopanju, brezdelju, zbiranju na raznih hišnih zabavah itd.

Na področju okraja je okrog 3.450 otrok in mladoletnikov, ki so pod družbenim varstvom in za katere družba daje ogromna sredstva. Samo občina Celje je v nekaj letih dala za nekega mladoletnika 1.500.000 din.

Precej zaskrbljujoče je tudi stanje v najmanj 200 družinah v okraju, katere grobo zanemarjajo vzgojo svojih otrok.

Kljub prizadevnosti skrbstvenih organov pri preprečevanju mladinskega prestopništva pa le-to nenehno narašča. Iz tega je lahko zaključiti, da je delo vseh organov, ki jim je zaupana skrb in vzgoja naše mladine, premalo koordinirano in zaradi tega premalo učinkovito, kar bo treba v bodoče nujno spremeniti.

J. Volfand

- Kaul Fr. K.: Der Fall Eichmann. Berlin 1963. S. 24929.
Mladenović M.: Porodica i porodični odnosi. Beograd 1963. S. 24945.
Domainko D.: O metodah za povećanje proizvodnosti dela. Maribor 1960. S. 24953.
Raspored poslova u grupe u metalnoj struci. Beograd 1951. S. 24985.
Savremeni međunarodni pokret. Zbornik. Zagreb 1963. S. 24989.
Lips J.: Vom Ursprung der Dinge. Leipzig 1961. S. 24984.
Mauvois A.: Zivljenje lorda Byrona. Ljubljana 1963. S. 24983.
Kralj V.: Pogledi na dramo. Ljubljana 1963. S. 24965.
Manojlović Lj.: Svetozar Marković. Beograd 1963. S. 24976.
Branković Z., D. Ivančević: Priručnik za stručne ispite službenika u javnim službama. 2. izm. i dop. izd. Zagreb 1963. S. 24972.
Hudolin V.: Psihijatrijsko-psihološki leksikon. Zagreb 1963. S. 24977.
Pravni leksikon. Beograd 1964. S. 24978.
Bourde A.-J.: Histoire de la Grande-Bretagne. Paris 1961. S. 24714/282.
Harant H.: Médicaments et médicaments. 2. éd. Paris 1951. S. 24714/245.
Stevčić P.: Unterwasserjagd in Jugoslawien. Beograd 1962. S. 25014/12.
Williams G.: Lovci virusa. Zagreb 1963. S. 25006.
Marjanović S.: Moje dete i knjiga. Beograd 1962. S. 25023.
Vocarski priručnik. Beograd 1963. S. 25031.
Deutschland. Ein apartes Reisebuch. Wien, München, Basel 1954. S. 25030.
Vila A.: Priprema rada. Zagreb 1962. S. 25029/4.
Buchberger C.: Unutrašnji transport. Zagreb 1962. S. 25029/2.
Fanon F.: Upor prekleth. Ljubljana 1963. S. 25028.
Huberman L., P. M. Sweezy: Kuba. Anatomija jedne revolucije. Zagreb 1963. S. 25041.

STO LET STAR ROMAN

Ze se je bližal avgust in zdelo se mi je, da nisem dalje z njo kakor takrat, ko sva se prvokrat srečala. Zdelo se mi je, da še nisem našel, in bal sem se, da nikoli ne najdem pota v njeno srce.

Bil je konec avgusta krasen, gorek poletni dan in jaz spet v Bežigradu. Gospoda ni bilo doma, gošpa se je mudila v kuhinji in sprehajala sva se s Pavlino po vrtu. Pričeva k senčnici, v kateri je stal mizica in klopi. Na mizi je ležal neki ilustrovan nemški list. Vstopim in tudi ona vstopi v hladno senco, ki jo je delala gosto zaraščena divja trta. Oba se usedeva, jaz zraven Pavline, in začnem gledati slike v knjigi. Zdaj govorim, zdaj šumelo mi je po glavi.

Drugod sem v družbi deklet in gospi bil zgovoren in šaljiv in nobena me ni spravila v zadrego. In tu pred sedemnajstletnim dekletom pa takšna plahota!

Pri gledanju v knjigo sta se najini lici tako zblížali, da sta se skoraj dotikali. In položil sem svojo levo roko lahko okoli njenega pasa, z desno pa sem prijel njeno mehko belo desnico in jo stisnil in ona je ni odtegnila. In zdelo se mi je, da je zadržala pri mojem stisku. Obrnil sem se naglo do nje in poljubil njeno ko žamet gladko lice. »Pavlina!« sem vzdihnil.

Pa v tem zame tako blaženem in odločilnem trenutku so se približali koraki. Pavlina se je odmaknila in slišal sem gospejin glas:

»Idita, juha je že na mizi!«

O, ti nesrečna proza! Najpoetičnejši trenutek življenja in — juha. Da bi bila le deset minut pozneje ta juha prišla na mizo, izgovoril bi bil tudi še tiste tri besede: »Jaz te ljubim!« in vprašal bi bil: »Ali me tudi ti, Pavlina, ljubiš tako neizmerno kakor jaz tebe?« Pa tako je v življenju, prav kakor ga slika v svojih dramah najgenialnejši pesnik vseh časov in narodov Shakespeare, zraven najsilnejše tragike najsmehnejša komika. Smeh in žalost pa oba izvabita solze iz oči.

Pavlina se ni upala meni več gledati v oči in ko sem se zvečer poslovil, podala mi je sicer roko, a ko sem ji jo hotel poljubiti, jo je hitro odtegnila.

Oj, kako vesel sem bil, ko sem se vračal domov. Četudi nisem izrekel tistih treh usodnih besed, pa sem čutil, da sem prodril v njeno nežno srce.

Težko sem čakal na malo gospojnicu, ker sem obljubil, da takrat spet pridem. In prišel sem, a našel sem vse izpremenjeno. Gospa me je sicer pozdravila, pa ne tako prijazno ko prejšnje krat. Ko vprašam po Pavlini, mi reče, da jo glava boli kakor večkrat in da je v svoji sobi. Ponujal sem svojo zdravniško pomoč, pa odvrnila je, češ da v takih slučajih ji le pomaga, ako ostane prav sama v zatnemeli sobi. Nisem vedel, ali bi takoj odšel ali ostal, ko pride dr. Sajovic in me nagovori, da

naj ostanem, popoldne da me spremi v mesto. Sprehajala sva se po vrtu in tudi usedla v senčnico. Oh, kakšen razloček takrat in zdaj!

Opoldne se je iz Celja pripeljal Sch. s predsednikom okrožnega sodišča, ki je slišal na ime Rak. Bil je pust birokrat z gladkim licem in po svojem mišljenju hud naš nasprotnik, sicer pa reakcionarec prav iz Bachove dobe. Slišal sem že bil o njem.

Sch. ni bil prijetno iznenaden, ko me je zagledal. Predstavil me je Raku. »Hm! Iz Slovenske Bistrice?« mrmral je Rak, »sem že slišal.« In ne da bi mi roko podal, je nadaljeval pogovor s Sch. To je bil pust obed in komaj sem pričakal, da smo vstali, ter se takoj potem poslovil. Niti gospod Sch. niti gospa ni nista rekla, da naj spet pridem. Hitel sem dol po stezi, ki je vodila z brega v ravnino. Se enkrat sem se obrnil nazaj in videl, da so žalužije na oknih Pavline sobe zaprte. Ali je takrat stala pri oknu in gledala za menoj, nisem mogel razločiti.

Vedel sem, da je zdaj vsega konec, in hotel sem obupno proti mestu. Ker pa je bilo še doli časa do vlaka, šel sem k svoji teti gospe Kamererjevi, ki je imela v Celju pekarijo, njen mož pa je bil mesar, eden prvih v tem obrtu. Ni imel kake višje omike, pa zdrav razum, delavnost, podjetnost in varčnost. In tako si je pridobil precejšnjo imetje. Tam sem bil vselej prijazen sprejet in tudi zdaj je stric takoj šel po vina — imel je v svojih kletih mnogo sodov prav dobre kapljice — teta pa je skrbela za prigrizek. Menili smo se o tem in onem. Jaz sem bil kratkobeseden in nič tako živahen in vesel kakor druge krat. Stric Kamerer je to opazil in ker je vedel, da hodim na Bežigrad, je tudi lahko uganil, zakaj. Sklepal je torej iz mojega vedenja, da sem zadol ob ovire. Ko sem odšel, potrkal mi je na ramo in dejal dobrosrčno:

»Kdo bi se kapriciral na enega dekleta? Saj ima druga mati še tudi kako lepo hčer.«

TOTEM Janeza Boljke z zadnje razstave v celjskem likovnem salonu